

LUONNOS 9.12.2009

MAA- JA METSÄTALOUSHALLITUS
Elintarvike- ja terveysosasto

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi kansanterveyttä sekä eläinten ja kasvien terveyttä, taudeista ilmoittamista, eläinten hyvinvointia sekä eläinten tunnistusta ja rekisteröintiä koskevien täydentävien ehtojen valvonnasta

Yleistä

Yhteisön uudistettujen säännösten johdosta ehdotetaan säädettäväksi uusi valtioneuvoston asetus kansanterveyttä sekä eläinten ja kasvien terveyttä, taudeista ilmoittamista, eläinten hyvinvointia sekä eläinten tunnistusta ja rekisteröintiä koskevien täydentävien ehtojen valvonnasta, joka korvaisi voimassa olevan valtioneuvoston asetuksen (1452/2006) vuodelta 2006. Täydentävien ehtojen noudattaminen on EU:n suorien tukien ja luonnonhaittakorvauksen sekä ympäristötuen myöntämisen edellytys.

Ehdotuksessa asetukseen lisättäisiin neuvoston asetuksen 73/2009 edellyttämät uudet valvontavaatimukset (ns. indikaattoriryhmät). Uusia valvottavia indikaattoriryhmiä ovat maidontuotantotilojen, munantuotantotilojen ja muiden eläintuotantotilojen hygienia ja TSE-taudin leviämisen estämistä koskevat säännökset. Myös rehujen ja tuotantoeläimiltä kiellettyjen aineiden osalta on uusia valvontavaatimuksia. Voimassa olevien indikaattoreiden valvontaa on tarkoitus jatkaa entisin perustein. Eläinten hyvinvoinnin indikaattoreita lisätään tuotantoeläimillä, jotka eivät tällä hetkellä kuulu tarkastusotantaan. Lisäys on tarpeen, jotta indikaattorit kuvaisivat nykyistä yhtenäisemmin eläinsuojelusäädösten noudattamista kotieläintiloilla. Uusina indikaattoreina tarkastetaan lääkityskirjanpito, valaistus, eläinsuojan olosuhteet, juotto ja ruokinta. Eläinten hyvinvoinnin tarkastusotantaan kuuluisivat vasikoiden, sikojen ja munivien kanojen lisäksi yli kuuden kuukauden ikäiset naudat, lampaat ja vuohet, jolloin nykyistä laajempi osuus kotieläintiloista kuuluisi otantavalvonnan piiriin. Tällöin valvonta kohdistuisi aiempaan tasapuolisemmin tuottajiin.

Komission uusi soveltamisasetus 1122/2009 korvaa voimassa olevan soveltamisasetuksen 796/2004 vuoden 2010 alusta. Samalla asetukseen tehtäisiin aluehallinto-organisaatiouudistuksesta ja lainsäädännön muutoksista johtuvat tekniset korjaukset.

Tarkastusotoksen ulkopuolelle jäävistä maatiloista ovat täydentävien ehtojen eläinten hyvinvoinnin valvonnan piirissä edelleen ne, joiden osalta muun eläinsuojeluvalvonnassa yhteydessä on todettu tässä asetuksessa säädettyjen eläinten hyvinvointivaatimusten rikkomuksia. Lisäksi jos valvontaan valitulla tilalla on näitä muita tuotantoeläimiä kuin tarkastusotokseen valittuja, myös nämä eläimet tarkastetaan.

Säädöstausta

Täydentäviä ehtoja koskevista yleisistä säännöksistä on yhteisöoikeudessa säädetty neuvoston tilatukiasetuksen (EY) N:o 73/2009 (jäljempänä tilatukiasetus), 4 ja 5 artiklassa ja liitteessä II sekä tarkemmin komission asetuksessa (EY) N:o 1122/2009 (jäljempänä soveltamisasetus). Täydentävien ehtojen tarkastuksista on säädetty neuvoston tilatukiasetuksen 22 artiklassa.

Valvonnasta on Suomessa kansallisesti säädetty tilatukijärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain (557/2005, jäljempänä tilatukilaki) 7 §:ssä, sellaisena kuin se on osittain laissa 285/2008. Tilatukilain 7 §:n 2 momentissa säädetään toimivaltaisista valvontaviranomaisista sekä annetaan valtuus säätää valvonnasta valtioneuvoston asetuksella yhteisön valvontasäännöksiä tarkemmin. Lisäksi tilatukilain 7 §:n 2 momentin nojalla voidaan valtioneuvoston asetuksella säätää siitä, minkä säännösten noudattamiseen valvonta kohdistuu.

Täydentävien ehtojen valvonta

Valvonta kohdistuu voimassa olevan lainsäädännön noudattamiseen. Vaikka tiloilta edellytetään kaikkien asianomaisen lainsäädännön vaatimusten noudattamista, kohdistuu täydentävien ehtojen valvonta käytännössä valittuihin avainkohtiin eli indikaattoreihin. Valvontakäynneillä arvioidaan indikaattoreita, joiden perusteella mahdollisten laiminlyöntien laajuus, vakavuus, toistuvuus ja tahallisuus määritetään. Valvonnan tuloksen perusteella voidaan rikkomuksen johdosta vähentää tuen saajalle maksettavia Euroopan unionin kokonaan rahoittamia suorita tukia, luonnonhaittakorvausta ja maatalouden ympäristötukea. Valvonnassa todetun täydentävien ehtojen noudattamatta jättämisen perusteella tukia vähennetään pääsääntöisesti 1-5 %. Vakavimmissa rikkomuksissa ehtojen noudattamatta jättäminen voi johtaa tukien menettämiseen yhdeltä tai useammalta vuodelta.

Ehdotetussa asetuksen muutoksessa säädettäisiin tilavalvonnan kohteena olevista uusista indikaattoriryhmistä. Toimivaltainen tarkastusviranomainen sekä tarkastuksen suorittamista koskevat yleiset säännökset määräytyvät indikaattoriryhmää koskevan substanssilainsäädännön perusteella.

Taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole suoranaisia valtiontaloudellisia vaikutuksia.

Yksityiskohtaiset perustelut

1 - 11 §

Ehdotetut pykälät 1 – 11 vastaavat voimassa olevan asetuksen 1 -11 §:iä. Asianomaisiin pykäliin on tehty tarvittavat muutokset uudistetuista neuvoston asetuksesta 73/2009 ja komission asetuksesta 1122/2009 johtuen. Viranomaisten nimet on muutettu vastaamaan aluehallinnon organisaatiouudistuksen mukaisia uusia organisaatioita.

12 § Eläinten hyvinvointia koskeva valvonnan laajentaminen

Ehdotetun pykälän 1, 3 ja 4 momentit vastaavat sisällöltään voimassa olevan asetuksen 12 §:n 1-3 momentteja. Ehdotettuihin 3 ja 4 momenttiin on viranomaisten nimet on muutettu vastaamaan aluehallinnon organisaatiouudistuksen mukaisia uusia organisaatioita. Eläinten hyvinvoinnin viranomaisvalvonta, joka liittyy täydentäviin ehtoihin, on alkanut vuoden 2007 alusta. Otantavalvonnassa, jossa valvonta kohdistetaan osin satunnaisesti valituille ja osin riskiperusteisesti valituille tiloille, ovat mukana naudat, siat, munivat kanat, lampaat ja vuohet.

Ehdotetun 2 momentin mukaan muiden kuin tarkastusotokseen valittujen tuotantoeläinten hyvinvointivalvonta tapahtuu valvonnan laajentamisen yhteydessä eli tilanteissa, joissa valvontaviranomainen havaitsee jonkin muun tarkastuksen yhteydessä, että tilalla on muita kuin tarkastusotokseen valittuja tuotantoeläimiä. Tämä valvonnan laajentaminen koskee myös edellä mainittuja otantavalvontaan kuuluvia eläinryhmiä.

Valvonnan tavoitteena on varmistaa, että tuotantoeläinten eläinsuojelusäädöksiä noudatetaan tukia saavilla tiloilla. Suomessa täydentävien ehtojen eläinten hyvinvointivalvonta perustuu tiettyihin, eläinten hyvinvoinnin kannalta olennaisiin eläinsuojelusäännöksiin, jotka toimivat indikaattoreina eläinsuojelusäädösten noudattamisen arvioimisessa. Indikaattoreiden määrä erityisesti muiden kuin otantaan kuuluvien eläinryhmien osalta on osoittautunut käytännön valvonnassa liian suppeaksi. Tämä on aiheuttanut tilanteita, joissa valvonnan kohteena olleella tilalla on todettu vakavia puutteita eläintenpidossa, mikä ei kuitenkaan ole johtanut indikaattoreiden perusteella tukien leikkauksiin. Komission tarkastajat kiinnittivät myös huomiota siihen, että havaittu laiminlyöntien määrä on selvästi suurempi ns. EU-eläinsuojelutarkastuksissa verrattuna täydentävien ehtojen indikaattoriperusteiseen eläinten hyvinvointivalvontaan, mikä johtuu indikaattorien vähäisestä määrästä.

13 § Kasvinsuojeluainejäämiä koskeva valvonnan laajentaminen

Ehdotettu pykälä on uusi. Pykälässä viitataan tilatukiasetuksen liitteen II B kohdan 11. alakohdan alaviitteeseen (1) ja siinä asetukseen (EY) N:o 396/2005 18 artiklaan. Kasvinsuojeluaineiden sisältämien tehoaineiden käytön vuoksi käsitellyissä tuotteissa, näitä tuotteita syövässä eläimessä saattaa esiintyä jäämiä. Kunkin torjunta-aineen jäämien enimmäismäärät on vahvistettu eivätkä niiden määrät saa ylittyä elintarvikkeissa tai rehuissa markkinoille saatettaessa tai niitä eläimelle syötettäessä. Asetuksen (EY) N:o 396/2005 18 artikla määrää jäämien enimmäismäärän noudattamisen kasvi- ja eläinperäisissä tuotteissa. Elintarvike- ja rehulainsäädännön perussäännöt on vahvistettu asetuksessa (EY) 178/2002 ja niiden valvonta täydentävien ehtojen lakisäätteisten hoitovaatimusten osalta sisältää torjunta-aineen jäämien enimmäismäärien valvontavelvoitteen uutena asiana. Torjunta-ainejäämien enimmäismääriä on valvottu kansallisella valvontaohjelmalla. Pykälällä laajennetaan kasvinsuojeluainejäämien valvonta koskemaan täydentävien ehtojen valvontaa, mikäli kansallisen valvontaohjelmaan mukaan valitulla tilalla havaitaan jäämien enimmäismäärien ylityksiä. Tällaisenaan pykälä ei aiheuta uutta valvontaa, vaan valvonta perustuu olemassa olevaan valvontaan.

14 § Eläinlääkejäämiä koskeva valvonnan laajentaminen

Ehdotettu pykälä on uusi. Pykälässä viitataan tilatukiasetuksen liitteen II B kohdan 11. alakohdan alaviitteeseen (1) ja siinä asetukseen (EY) N:o 2377/90 2 ja 5 artiklaan. Viimeksi mainittu asetus on kumottu Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetuksella (EY) N:o 470/2009. Asetuksen (EY) N:o 470/2009 II osaston II Luvun 14 artiklan mukaan komissio luokittelee farmakologisesti vaikuttavat aineet, joista lääkevirasto on antanut jäämien enimmäismäärää koskevan lausunnon. Viime mainitun asetuksen 16 artiklan mukaan ainoastaan sellaisia farmakologisesti vaikuttavia aineita, jotka on luokiteltu 14 artiklan 2 kohdan a, b tai c alakohdan mukaisesti, voidaan antaa elintarviketuotantoeläimille edellyttäen, että tällaisen aineen antamisessa noudatetaan direktiiviä 2001/82/EY. Elintarvike- ja rehulainsäädännön perussäännöt on vahvistettu asetuksessa (EY) 178/2002 ja niiden valvonta täydentävien ehtojen lakisäätteisten hoitovaatimusten osalta sisältää eläinlääkejäämien enimmäismäärien valvontavelvoitteen uutena asiana. Eläinlääkejäämiä on valvottu kansallisella valvontaohjelmalla ja kun on ollut syytä epäillä niiden esiintymistä elintarvikkeessa siinä määrin, että elintarviketta ei saa käyttää elintarvikkeena. Pykälällä

laajennetaan eläinlääkejäämien valvonta koskemaan täydentävien ehtojen lakisääteisten hoitovaatimusten eläinlääkejäämien, kiellettyjen aineiden sekä ei-sallittujen aineiden valvontaan, mikäli kansallisen valvontaohjelmaan mukaan valitulla tilalla tain muun valvonnan yhteydessä havaitaan eläinlääkejäämien enimmäismäärien ylityksiä, kiellettyjä tai ei-sallittuja aineita. Tällaisenaan pykälä ei aiheuta uutta valvontaa, vaan valvonta perustuu olemassa olevaan valvontaan.

15 § Kasvinsuojeluaineet

Ehdotettu pykälä vastaa voimassa olevan asetuksen 13 §:ää.

16 § Rehut

Ehdotettu pykälä vastaa osittain voimassa olevan asetuksen 14 §:ää, mutta sisältää myös uusia indikaattoreita. Neuvoston tilatukiasetuksen (EY) N:o 73/2009 liitteen II alaviite 1 sisältää listauksen niistä säädöksistä, joilla lakisääteiset hoitovaatimukset on erityisesti pantu täytäntöön. Rehujen osalta mainitaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) 183/2005 rehuhygieniää koskevista vaatimuksista ja edelleen ao. asetuksen 5 artikla sekä liitteiden I ja III tietyt kohdat. Näin ollen rehuja koskevia indikaattoreita olisi tarpeen lisätä.

Uudet indikaattorit koskisivat asetuksen (EY) 183/2005 5 artiklan kohdan 6 mukaista velvoitetta sekä liitteen I osan A kohdan I (hygieniää koskevat vaatimukset) ja II (tietojen kirjaaminen) mukaisia tietoja. Tilavalvonnassa olisi näin ollen valvottava, että rehualan toimijan hankkima ja käyttämä rehu on peräisin asetuksen (EY) 183/2005 mukaisesti rekisteröidyltä tai hyväksytyltä toimijalta. Rekisteröitymis- ja hyväksymisilmoituksesta säädetään kansallisesti rehulain (86/2008) 18 § ja 20 §:ssä. Edelleen olisi valvottava, että jätteitä, vaarallisia aineita, kasvinsuojeluaineita, siemeniä ja lääkerehuja varastoidaan ja käsitellään asianmukaisesti rehuista ja eläinten pitopaikoista erillään. Vaarallisiksi aineiksi katsotaan aineet, jotka räjähdys- palo- tai säteilyherkkyytensä, myrkyllisyytensä, syövyttävyytensä tai muun ominaisuutensa takia saattavat aiheuttaa vahinkoa eläimelle suoraan tai välillisesti kontaminoituneen rehun kautta. Lisäksi olisi valvottava, että kasvinsuojeluaineiden käytöstä ja tilalle eläimille syötetyistä rehuista ja tilalta toimitetuista rehuista pidetään kirjaa.

Indikaattorina on aiemmin ollut Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) 178/2002 18 artiklan mukainen jäljitettävyysvaatimus koskien tietojen kirjaamista tilalle tai tilalta toimitetusta rehusta. Tämä on kuitenkin tarkoituksenmukaista korvata asetuksen (EY) 183/2005 mukaisella tietojen kirjaamisvelvoitteella, jonka soveltamisalaan kuuluu myös kirjanpito tilalla tuotetuista rehuista.

17 § Maidontuotantotilojen hygienia

Ehdotetun pykälän indikaattorit ovat pääosin uusia. Pykälä viittaa tilatukiasetuksen liitteen III B kohdan 11. alakohdan alaviitteeseen (1) ja siinä mainittuihin asetusten (EY) N:o 852/2004 ja 853/2004 kohtiin, joilla määrätään raakamaidon, ternimaidon, maitotuotteiden ja ternimaitotuotteiden alkutuotannon yleiset ja erityiset hygieniavaatimukset. Alkutuotannossa ja siihen liittyvässä toiminnossa on varmistettava kuluttajansuojan korkea taso elintarvikkeiden turvallisuuden kannalta. Alkutuotannossa olevat elintarvikkeiden vaarat olisi tunnistettava ja niitä olisi valvottava asianmukaisella tavalla. Alkutuotannon toimijan ilmoitusvelvollisuus, omavalvonnan kuvaus ja tietojen kirjaamisvelvollisuus ovat perusedellytyksiä elintarvikkeiden turvallisuuden valvomiseksi. Alkutuotannossa käytettävän veden puhtauden ja laadun

varmistaminen estää tautia aiheuttavien mikrobin leviämistä tehokkaasti. Muuttunut maito saattaa olla vaaraksi terveydelle ja sen ohjautumista erilleen automaattilypsyssä tulee erityisesti valvoa tilalla. Lisäksi on valvottava lypsykoneen hyvän kunnon ja toiminnan varmistamista sekä lypsyn ja maidon käsittelyn hygieniavaatimusten täyttymistä.

18 § Munantuotantotilojen hygienia

Ehdotetun pykälän indikaattorit ovat uusia. Pykälä viittaa tilatukiasetuksen liitteen III B kohdan 11. alakohdan alaviitteeseen (1) ja siinä asetukseen (EY) N:o 852/2004 kohtiin, joilla määrätään alkutuotannon yleiset ja erityiset hygieniavaatimukset. Alkutuotannossa ja siihen liittyvissä toiminnoissa on varmistettava kuluttajansuojan korkea taso elintarvikkeiden turvallisuuden kannalta. Alkutuotannossa olevat elintarvikkeiden vaarat olisi tunnistettava ja niitä olisi valvottava asianmukaisella tavalla. Alkutuotannon toimijan ilmoitusvelvollisuus, omavalvonnan kuvaus ja tietojen kirjaamisvelvollisuus ovat perusedellytyksiä elintarvikkeiden turvallisuuden valvomiseksi. Munien säilyttäminen puhtaina, kuivina ja suojattuina tehokkaasti iskuilta ja hajuilta sekä suoralta auringonvalolta tuottajan tilalla ja kuluttajalle myyntiin asti, on keskeinen vaatimus turvallisten munien tuotannossa

19 § Muiden eläintuotantotilojen hygienia

Ehdotetun pykälän indikaattorit ovat uusia. Pykälä viittaa tilatukiasetuksen liitteen III B kohdan 11. alakohdan alaviitteeseen (1) ja siinä mainittuihin asetusten (EY) N:o 852/2004 ja 853/2004 kohtiin, joilla määrätään alkutuotannon yleiset ja erityiset hygieniavaatimukset. Alkutuotannossa ja siihen liittyvissä toiminnoissa on varmistettava kuluttajansuojan korkea taso elintarvikkeiden turvallisuuden kannalta. Alkutuotannossa olevat elintarvikkeiden vaarat olisi tunnistettava ja niitä olisi valvottava asianmukaisella tavalla. Alkutuotannon toimijan ilmoitusvelvollisuus, omavalvonnan kuvaus ja tietojen kirjaamisvelvollisuus ovat perusedellytyksiä elintarvikkeiden turvallisuuden valvomiseksi.

20 § Tuotantoeläimiltä kielletyt tai tuotantoeläimille hyväksymättömät aineet

Ehdotettu pykälä vastaa sisällöltään voimassa olevan asetuksen 16 §:ää, kuitenkin siten muutettuna, että pykälässä viitataan uuteen maa- ja metsätalousministeriön asetukseen eräiden lääkeaineiden käytön kieltämisestä ja rajoittamisesta eläimille. Pykälä viittaa direktiiviin 96/22/EY sekä tilatukiasetuksen liitteen II B kohdan 11. alakohdan alaviitteeseen (1) ja siinä asetukseen (EY) N:o 2377/90 2 ja 5 artiklaan. Viimeksi mainittu asetus on kumottu Euroopan Parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 470/2009. Kumotun asetuksen liitteet I-IV ovat voimassa, kunnes komission asetus on vahvistanut asetuksen, joka sisältää vastaavat luettelot farmakologisesti aktiivisista aineista ja niiden jäämien enimmäismääristä. Elintarvikkeita tuottavien eläinten hoitamiseen ei ole sallittu käyttää farmakologisesti vaikuttavia aineita, joiden jäämien enimmäismäärää ei ole määrätty tai joiden käyttämistä ei ole muutoin sallittu. Asetuksen (EY) N:o 470/2009 16 artiklan mukaan ainoastaan sellaisia farmakologisesti vaikuttavia aineita, jotka on luokiteltu, voidaan antaa elintarviketuotantoeläimelle edellyttäen, että noudatetaan direktiiviä 2001/82/EY esimerkiksi lääkkeen varoaikojen osalta.

21 § Siipikarjan salmonellavalvonta

Ehdotettu pykälä vastaa sisällöltään voimassa olevan asetuksen 17 §:ää, kuitenkin siten muutettuna, että pykälässä viitataan uusiin (tulossa oleviin uusiin) maa- ja metsätalousministeriön asetukseen

siipikarjatilojen salmonellavalvonnasta. Siipikarjan salmonellavalvonnan täydentäviin ehtoihin liittyvät vaatimukset eivät ole muuttuneet, vaan kyse on lainsäädännön päivityksestä.

22 § Eläintaudeista ilmoittaminen

Ehdotettu pykälä vastaa voimassa olevan asetuksen 18 §:ää. Tilatukiasetuksen liite on muutettu vastaamaan uuden asetukseen liitettä II.

23 § Sisämarkkinakauppa ja tuonti

Ehdotetun pykälän indikaattorit ovat uusia. Mikäli otantaan osuvalla tilalla pidetään lampaita tai vuohia, on tilalla suoritettavassa valvonnassa tarkastettava tilan eläinluettelosta onko tila tuonut eläviä lampaita, vuohia tai niiden sukusoluja tai alkioita toisesta jäsenvaltiosta tai kolmannesta maasta taikka vienyt niitä toiseen jäsenvaltioon. Jos tuontia tai vientiä on ollut, on tarkastettava, onko noudatettu sisämarkkinakaupan ja tuonnin ehtoja.

24 § Eläinten hyvinvointi

Ehdotettuun pykälään on lisätty otantavalvontaan kuuluviksi eläimiksi lampaat ja vuohet. Otantaa laajennetaan myös vähintään kuuden kuukauden ikäisiin nautoihin. Otantavalvontaan kuuluvien eläinryhmien ja -lajien määrää on tarvetta lisätä, koska tällä hetkellä merkittävä osa suomalaisesta kotieläintuotannosta on otantavalvonnan ulkopuolella. Neuvoston asetus 1782/2003 edellyttää, että jäsenmaat valvovat kaikkia tuotantoeläimiä. Myös valvonnan laajentamista on tarve muuttaa, jotta entistä suurempi osa tuotantoeläimistä kuuluisi täydentävien ehtojen eläinten hyvinvointivalvonnan piiriin. Nykykäytännössä muita tuotantoeläimiä valvotaan vain, jos eläinsuojeluviranomainen havaitsee jonkin tarkastuksen yhteydessä eläinsuojelusäädöksiä rikotun.

Edellä mainituista syistä muutosehdotukseen on lisätty uusia indikaattoreita, joiden tarkoituksena on varmistaa, että eläintenpito tiloilla on riittävällä tasolla. Uusia indikaattoreita ovat eläinten ruokintaan, vedensaantiin, lääkitykseen ja olosuhteisiin liittyvät vaatimukset. Uudet indikaattorit koskevat kaikkia asetusehdotuksen liitteissä lueteltuja tuotantoeläimiä. Uudet indikaattorit laajentavat erityisesti muiden kuin jo aiemmin otantaan kuuluneiden eläinten valvontaa. Broilereille ei vielä tässä vaiheessa anneta eläinlajikohtaisia indikaattoreita, koska niitä koskevan uuden lainsäädännön valmistelu on kesken. Jatkossa myös broilereita koskevat indikaattorit on tarkoitus liittää valvontaan mukaan vastaavalla tavalla kuin muilla tuotantoeläimillä.

Otantavalvontaa laajennetaan vähintään kuuden kuukauden ikäisiin nautoihin sekä lampaisiin ja vuohiin. Tällöin merkittävä osa Suomen kotieläintuotannosta kuuluu otantavalvonnan piiriin. Tämä asettaa aiempaa suuremman osan tuottajia keskenään aiempaa tasavertaisempaan asemaan viranomaisvalvonnan suhteen. Ensi vuodesta alkaen (2010) nauta-, lammas- ja vuohitiloille tehdään sekä satunnaisotantaan perustuvaa että riskiperusteiseen otantaan perustuvaa valvontaa. Nautatiloilla tarkastetaan jatkossa kaikki tilan naudat, kun aiemmin niillä on tarkastettu vain alle kuuden kuukauden ikäiset vasikat. Otantavalvonnan ulkopuolelle jääviä muita tuotantoeläimiä koskeva täydentävien ehtojen eläinten hyvinvointivalvonta toteutuu valvonnan laajentamisen yhteydessä. Näiden eläinten valvonta lisääntyy, koska valvonnan laajentamisen on tarkoitus koskea jatkossa myös otantavalvonnassa havaittuja muita kuin otantavalvonnan kohteena olevia tuotantoeläimiä. Tämä vähentää osaltaan tuottajiin kohdistuvan valvonnan epäyhtenäisyyttä.

25 § Eläinten tunnistus ja rekisteröinti

Ehdotettu pykälä vastaa voimassa olevan asetuksen 20 §:ää, kuitenkin siten muutettuna, että pykälän 1 momentissa viitataan maa- ja metsätalousministeriön asetukseen nautaeläinten merkitsemisestä ja rekisteröinnistä (1391/2006) vuodelta 2006.

26 § Laiminlyönnistä aiheutuvat seuraamukset

Ehdotettu pykälä vastaa voimassa olevan asetuksen 21 §:ää. Tilatukiasetuksen ja soveltamisasetuksen artiklat on muutettu vastaamaan uusien asetusten vastaavia artikloja.

Seuraamusten arvioinnissa on otettava huomioon säännösten noudattamatta jättämisen tahallisuus, toistuvuus, laajuus, vakavuus ja pysyvyys, siten kuin ne on määritelty soveltamisasetuksessa.

Jos valvonnassa todetaan useampia tapauksia, joissa tuen hakija on jättänyt noudattamatta säännöksiä, määrätään seuraamus soveltamisasetuksen 70, 71 ja 72 artiklojen mukaisesti.

27 § Säännösten tahallisesta noudattamatta jättämisestä aiheutuvat seuraamukset

Ehdotettu pykälä vastaa voimassa olevan asetuksen 22 §:ää. Soveltamisasetuksen artikla on muutettu vastaamaan uuden asetusten vastaavia artikloja.

28 § Muutoksenhaku

Ehdotettu pykälä vastaa voimassa olevan asetuksen 23 §:ää.

29 § Valvontaa koskevan lainsäädännön soveltaminen

Ehdotettu pykälä vastaa voimassa olevan asetuksen 24 §:ää.

30 § Voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian. Asetuksella kumotaan voimassaoleva asetus 1452/2006.

Liite 1

Asetuksessa yksilöidään ne eläinten hyvinvointiin täydentäviin ehtoihin kuuluvat vaatimukset, joiden noudattamiseen valvonta kohdistuu. Asetukseen on sisällytetty neuvoston asetuksen 73/2009 edellyttämät muutokset valvonnan vaatimuksiin. Liitteissä 1 ja 2 on valvottavat asiat yksilöity ilmoittamalla kutakin eläinlajia koskeva maa- ja metsätalousministeriön asetus tai päätös ja ne asianomaisen säädöksen kohdat, joiden noudattamiseen valvonta kohdistuu.

Liite 1 koskee tarkastusotantaan kuuluvia nautoja, sikoja, munivia kanoja, lampaita ja vuohia pitäviä tiloja. Liitteessä on lueteltu niitä eläinlajikohtaisia vaatimuksia, joita 19 §:n 1 momentissa mainittujen vaatimusten lisäksi on tarkastusotokseen kuuluvilla tiloilla valvottava mainittujen eläinlajien osalta.

Liite 2 koskee tarkastusotannan ulkopuolelle jääviä eläinlajeja pitäviä tiloja. Liitteessä on lueteltu eläinlajikohtaisia eläinsuojeluvaatimuksia, joiden noudattamista vaaditaan, mikäli ko. tila tulee CAP-valvonnan piiriin eläinten hyvinvoinnin valvonnan laajentamisen seurauksena. Jos valvontaan valitulla tilalla on näitä eläimiä, niidenkin osalta tarkastetaan uutena valvontavaatimuksena lääkityskirjanpito, valaistus, eläinsuojan olosuhteet, tilavaatimukset, juotto ja ruokinta.

Luonnos

**Valtioneuvoston asetus
kansanterveyttä sekä eläinten ja kasvien terveyttä, taudeista ilmoittamista, eläinten
hyvinvointia sekä eläinten tunnistusta ja rekisteröintiä koskevien täydentävien ehtojen
valvonnasta**

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty maa- ja metsätalousministeriön esittelystä, säädetään tilatukijärjestelmän täytäntöönpanosta 15 päivänä heinäkuuta 2005 annetun lain (557/2005) 7 §:n, sellaisena kuin se on osaksi laissa 285/2008, nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala ja tarkoitus

Tämä asetus koskee yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009, jäljempänä tilatukiasetus, 4 ja 5 artiklassa sekä liitteessä II tarkoitettuun kansanterveyteen, eläinten ja kasvien terveyteen ja taudeista ilmoittamiseen, eläinten tunnistukseen ja rekisteröintiin sekä eläinten hyvinvointiin liittyvien lakisääteisten hoitovaatimusten tilatukiasetuksen 25 artiklassa tarkoitettua valvontaa.

Täydentävien ehtojen valvontaa toteutetaan osana tilatukiasetuksen II osaston 4 luvussa tarkoitettua yhdennettyä hallinto- ja valvontajärjestelmää, jäljempänä yhdennetty järjestelmä. Yhdennetystä järjestelmästä säädetään asetuksen (EY) N:o 73/2009 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä mainitussa asetuksessa säädettyjen viljelijöiden suorien tukien järjestelmien mukaisten täydentävien ehtojen, tuen mukauttamisen ja yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä viinialalle säädetyn tukijärjestelmän mukaisten täydentävien ehtojen osalta annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1122/2009, jäljempänä soveltamisasetus.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *tahallisuudella* tahallisuutta siten kuin se on määritelty rikoslain (39/1889) 3 luvun 6 §:ssä;
- 2) *indikaattoriryhmällä* tilatukiasetuksen liitteessä II luetelluissa kansanterveyteen sekä eläinten ja kasvien terveyteen, taudeista ilmoittamiseen ja eläinten hyvinvointiin liittyvissä säädöksissä tarkoitettuja asiakokonaisuuksia, eli kasvinsuojeluaineita, rehuja, maidontuotantotilojen hygieniää,

tuotantoeläimiltä kiellettyjä aineita ja vieraita aineita, siipikarjatilojen salmonellavalvontaa, eläintaudeista ilmoittamista, eläinten hyvinvointia sekä eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä;

3) *tarkastuskertomuksella* tilalla tehdyn tarkastuksen perusteella laadittavaa, soveltamisasetuksen 54 artiklassa tarkoitettua asiakirjaa (tarkastuskertomus laaditaan lomakkeelle, josta käytetään nimitystä havaintopöytäkirja), joka koostuu yleisestä osasta, kunkin säädöksen osalta toteutettuja tarkastuksia erikseen kuvaavasta osasta sekä arviointiosasta;

4) *valvonnalla* tuen hakijan toimintaan kohdistuvia, täydentävien ehtojen säännösten noudattamisen toteamiseksi tehtäviä asiakirjojen, tilojen, eläinten, tilalla käytettävien rehujen ja kasvinsuojeluaineiden käytön tarkastuksia sekä näytteidenottoa ja näytteiden tutkimista;

5) *suoralla tuella* tilatukiasetuksen liitteessä I tarkoitettuja suoria tukia;

6) *tuotantoeläimellä* elintarvikkeiden, villan, nahan tai turkisten tuotantoa varten tai muussa maataloustuotantotarkoituksessa kasvatettavaa tai pidettävää eläintä kaloja, matelijoita, nilviäisiä, sammakkoeläimiä ja mehiläisiä lukuun ottamatta.

2 luku

Tukikelpoisuusedellytysten tarkastaminen

3 §

Tarkastusten koordinointi

Tilatukiasetuksen 20 artiklan 3 kohdan mukaisena koordinaatioviranomaisena toimii Maaseutuvirasto.

4 §

Valvontaviranomaiset

Tässä asetuksessa tarkoitettujen täydentävien ehtojen noudattamista tarkastavista viranomaisista säädetään siten kuin soveltamisasetuksen 48 artiklassa edellytetään tilatukijärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain (557/2005) 7 §:n 2 momentissa. Tämän asetuksen 13 ja 14 §:ssä tarkoitettuja indikaattoriryhmiä valvovat Elintarviketurvallisuusvirasto ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja 15–19 §:ssä tarkoitettujen ehtojen noudattamista valvovat aluehallintovirasto ja aluehallintoviraston määräämä virkaeläinlääkäri. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus suorittaa 20 §:ssä tarkoitettujen eläinten tunnistukseen ja rekisteröintiin liittyvät täydentävien ehtojen noudattamisen tarkastukset.

5 §

Valvonta

Tilalla tarkastuksen tekevä virkamies tai viranhaltija (jäljempänä tarkastaja) laatii tarkastuksen perusteella soveltamisasetuksen 54 artiklassa tarkoitettua tarkastuskertomuksen ja toimittaa sen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, joka huolehtii tulosten tallentamisesta tarkoitusta varten luotuun tietojärjestelmään. Maidontuotantotilojen hygienian, tuotantoeläimiltä kiellettyjen

aineiden ja vieraiden aineiden, siipikarjan salmonellavalvonnan, eläintaudeista ilmoittamisen sekä eläinten hyvinvoinnin osalta tarkastuskertomus toimitetaan aluehallintovirastolle, joka huolehtii tulosten tallentamisesta tarkoitusta varten luotuun tietojärjestelmään. Tarkastaja arvioi tilalla tekemiensä havaintojen perusteella onko tilalla noudatettu tässä asetuksessa tarkoitettuja 4 luvussa lueteltuja indikaattoriryhmiä koskevia täydentäviä ehtoja. Jos säännöksiä on jätetty noudattamatta, tarkastaja arvioi myös soveltamisasetuksen 47 artiklassa tarkoitettua noudattamatta jättämisen toistuvuuden, laajuuden, vakavuuden, pysyvyyden ja tahallisuuden tarkastuskertomuksen arviointiosassa. Arvio voi perustua vain tarkastuskertomukseen kirjattuihin havaintoihin, joista tarkastuksen kohteena olevalla on ollut mahdollisuus lausua.

Eläinten tunnistuksen ja rekisteröinnin osalta läänineläinlääkäri arvioi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen suorittaman tarkastuksen havaintojen perusteella tarkastuksessa mahdollisesti havaitun säännösten noudattamatta jättämisen sekä sen toistuvuuden, laajuuden, vakavuuden, pysyvyyden ja tahallisuuden tarkastuskertomuksen arviointiosassa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kokoaa yhteen täydentävien ehtojen noudattamisen tarkastuksen kohteena olevan tilan tilatukiasetuksen liitteessä II ja III tarkoitettujen täydentävien ehtojen tarkastusten tulokset ja määrää tilan täydentävien ehtojen noudattamisen valvonnan lopullisen tuloksen siten kuin seuraamuksen määrittämisestä on erikseen säädetty soveltamisasetuksessa.

6 §

Hallinnolliset tarkastukset

Kansanterveyteen sekä eläinten ja kasvien terveyteen, taudeista ilmoittamiseen, eläinten hyvinvointiin sekä eläinten tunnistukseen ja rekisteröintiin liittyvien ehtojen noudattamista voidaan paikalla tehtävien tarkastusten lisäksi valvoa myös tekemällä soveltamisasetuksen 49 artiklassa tarkoitettuja hallinnollisia tarkastuksia.

3 luku

Paikalla tehtävät tarkastukset

7 §

Tarkastusten vähimmäismäärä

Soveltamisasetuksen 50 artiklan 1 kohdan perusteella suoria tukia hakeneista maataloista on tarkastettava vähintään 1 prosentti.

Eläinten tunnistus ja rekisteröinti on tarkastettava kalenterivuositain vähintään viidellä prosentilla suoria tukia hakeneista nautaeläintiloista, sikatiloista sekä lammask- ja vuohitiloista.

8 §

Tarkastusotoksen valinta

Tarkastukseen otettavien maatilojen valinnassa on noudatettava, soveltamisasetuksen 50 artiklan lisäksi, mitä saman asetuksen 51 artiklassa säädetään.

Tarkastusotoksen valinta ei koske eläintaudeista ilmoittamista koskevaa valvontaa.

9 §

Paikalla tehtävien tarkastusten osa-alueet

Edellä 8 §:n mukaisesti tarkastukseen valitut maatilat on tarkastettava siten kuin soveltamisasetuksen II osan III osaston III luvun III jaksossa säädetään.

10 §

Tarkastuskertomus

Valvonnan tekevän viranomaisen on tehtävä tilatukiasetuksen 5 artiklassa mainittujen tarkastuskohteiden tarkastuksesta tarkastuskertomus soveltamisasetuksen 54 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti ja tallennettava tiedot tarkoitusta varten luotuun tietojärjestelmään.

Tarkastuskertomus on laadittava soveltamisasetuksen 54 artiklan 3 kohdassa mainitun ajan kuluessa.

Eläinten tunnistuksen ja rekisteröinnin valvonnan osalta läänineläinlääkäri on tehtävä soveltamisasetuksen 54 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukainen arviointiosa 54 artiklan 3 kohdassa mainitun ajan kuluessa.

11 §

Valvonnan laajentaminen

Valvovan viranomaisen on laajennettava paikalla tehtävä tarkastus koskemaan kansanterveyteen sekä eläinten ja kasvien terveyteen, taudeista ilmoittamiseen sekä eläinten tunnistukseen ja rekisteröintiin liittyvien täydentävien ehtojen noudattamista, jos jonkin tarkastuskäynnin yhteydessä havaitaan tai valvontaviranomainen muutoin saa tietoonsa, että suoria tukia, luonnonhaittakorvausta tai ympäristötukea hakenut maatila on jättänyt noudattamatta tilatukiasetuksen liitteessä II lueteltuja kansanterveyteen sekä eläinten ja kasvien terveyteen, taudeista ilmoittamiseen sekä eläinten tunnistukseen ja rekisteröintiin liittyviä säännöksiä.

Tarkastus voidaan laajentaa vain sen indikaattoriryhmän täydentävien ehtojen noudattamisen valvonnaksi, johon alkuperäinen tarkastus on kohdistunut tai jota 1 momentissa tarkoitettu toimivaltaisen valvontaviranomaisen tietoon tuominen koskee. Indikaattoriryhmät luetellaan jäljempänä luvussa 4. Laajennettu valvonta on toteutettava uutena erillisenä valvontana siten kuin tässä luvussa säädetään. Laajennetusta valvonnasta on laadittava soveltamisasetuksen 54 artiklan mukainen tarkastuskertomus, joka toimitetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, joka huolehtii tulosten tallentamisesta tarkoitusta varten luotuun tietojärjestelmään. Maidontuotantotilojen hygienian, tuotantoeläimiltä kiellettyjen aineiden ja vieraiden aineiden sekä siipikarjan salmonellavalvonnan osalta tarkastuskertomus toimitetaan aluehallintovirastolle, joka huolehtii tulosten tallentamisesta tarkoitusta varten luotuun tietojärjestelmään.

Hallinnollisessa tarkastuksessa havaitun säännösten noudattamatta jättämisen perusteella on valvonta laajennettava paikalla tehtäväksi tarkastukseksi, jos se on tarpeellista tämän asetuksen 10

§:ssä tarkoitetun tarkastuskertomuksen tai eläinten tunnistusta ja rekisteröintiä koskevan arviointiosan laatimiseksi.

12 §

Eläinten hyvinvointia koskeva valvonnan laajentaminen

Jos eläinsuojelulaissa (247/1996) tarkoitettu viranomaisen tehdessään eläinsuojelulain 39 tai 48 §:ssä mukaista tarkastusta tai eläinsuojelulain 42 §:n mukaisesti muutoin toteaa, että eläinsuojelulain mukaisen tarkastuksen kohteena oleva suoria tukia, luonnonhaittakorvausta tai ympäristötukea hakenut maatila on jättänyt noudattamatta tämän asetuksen 19 §:ssä tai liitteessä 1 tai 2 mainittuja eläinten hyvinvointiin liittyviä säännöksiä, tarkastus on laajennettava koskemaan eläinten hyvinvointiin liittyviä täydentäviä ehtoja.

Jos eläinten hyvinvointia koskevan valvonnan yhteydessä tilalla havaitaan muita tuotantoeläimiä kuin alkuperäisen valvonnan kohteena olevia, on valvonta laajennettava koskemaan myös näitä tuotantoeläimiä.

Jos 1 momentissa mainittu viranomaisen on aluehallintovirasto tai virkaeläinlääkäri, tarkastus suoritetaan hallinnollisena tarkastuksena eläinsuojelulain mukaisen tarkastuksen yhteydessä. Jos 1 momentissa mainittu viranomaisen on muu kuin aluehallintovirasto tai virkaeläinlääkäri, tämän on tehtävä säännösten noudattamatta jättämisestä ilmoitus aluehallintovirastolle, joka suorittaa täydentäviä ehtoja koskevan tarkastuksen.

Tarkastuskertomus toimitetaan aluehallintovirastolle, joka huolehtii tulosten tallentamisesta tarkastusta varten luotuun tietojärjestelmään.

13 §

Kasvinsuojeluainejäämiä koskeva valvonnan laajentaminen

Jos elintarvikelaissa (23/2006) tarkoitettu valvontaviranomaisen tarkastaessaan, että elintarvikkeeksi tarkoitetut tuotteet niitä markkinoille saatettaessa täyttävät ne määräykset, jotka on annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 396/2005 torjunta-ainejäämien enimmäismääristä kasvi- ja eläinperäisissä elintarvikkeissa ja rehuissa tai niiden pinnalla sekä neuvoston direktiivin 91/414/ETY muuttamisesta, toteaa määräystenvastaisia kasvinsuojeluainejäämiä, tarkastus on laajennettava koskemaan kasvinsuojeluainejäämiin liittyviä täydentäviä ehtoja.

Jos 1 momentissa mainittu viranomaisen on aluehallintovirasto, tarkastus suoritetaan hallinnollisena tarkastuksena elintarvikelain mukaisen tarkastuksen yhteydessä. Jos 1 momentissa mainittu viranomaisen on muu kuin aluehallintovirasto, tämän on tehtävä säännösten noudattamatta jättämisestä ilmoitus aluehallintovirastolle, joka suorittaa täydentäviä ehtoja koskevan tarkastuksen.

Tarkastuskertomus toimitetaan aluehallintovirastolle, joka huolehtii tulosten tallentamisesta tarkastusta varten luotuun tietojärjestelmään.

14 §

Eläinlääkejäämiä koskeva valvonnan laajentaminen

Jos elintarvikelaissa tarkoitettu valvontaviranomainen toteaa valvonnan tai tarkastuksen yhteydessä eläimestä otetusta näytteestä tai eläimestä saatavassa elintarvikkeessa eläinlääkkeessä käytettävästä farmakologisesti vaikuttavasta aineesta jäämiä, joiden määrä ylittää kyseiselle eläinlajille vahvistetun enimmäismäärän, tarkastus on laajennettava koskemaan eläinlääkejäämiin liittyviä täydentäviä ehtoja siten kuin niistä säädetään tilatukiasetuksen liitteen IIIB alaviitteessä 1.

Jos 1 momentissa mainittu viranomainen on aluehallintovirasto, tarkastus suoritetaan hallinnollisena tarkastuksena elintarvikelain mukaisen tarkastuksen yhteydessä. Jos 1 momentissa mainittu viranomainen on muu kuin aluehallintovirasto, tämän on tehtävä säännösten noudattamatta jättämisestä ilmoitus aluehallintovirastolle, joka suorittaa täydentäviä ehtoja koskevan tarkastuksen.

Tarkastuskertomus toimitetaan aluehallintovirastolle, joka huolehtii tulosten tallentamisesta tarkastusta varten luotuun tietojärjestelmään.

4 luku

Täydentävien ehtojen tilavalvonnan indikaattoriryhmät

15 §

Kasvinsuojeluaineet

Kasvinsuojeluaineita koskevassa täydentävien ehtojen tilavalvonnassa on valvottava, että kasvinsuojeluaineita on kasvinsuojeluaineista annetun lain (1259/2006) 16 §:ssä tarkoitettulla tavalla käytetty asianmukaisesti ja että mainitun lain 5 §:n mukaisesti tilalla ei ole käytetty valmistetta, jota ei ole hyväksytty kasvinsuojeluaineeksi.

16 §

Rehut

Rehuja koskevassa täydentävien ehtojen tilavalvonnassa on valvottava, että tiettyjen tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden ehkäisyä, valvontaa ja hävittämistä koskevista säännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:O 999/2001 7 artiklan mukaisesti tilalla ei käytetä eläinten ruokinnassa kiellettyä eläinvalkuaista sekä varmistettava, että kukin eläinlaji saa vain sille tarkoitettua eläinvalkuaista sisältävää rehua. Lisäksi on valvottava, että rehuhygieniää koskevista vaatimuksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 183/2005 liitteen I mukaisesti jätteitä, vaarallisia aineita, kasvinsuojeluaineita, siemeniä ja lääkerohuja varastoidaan ja käsitellään asianmukaisesti rehuista ja eläinten pitopaikoista erillään. Edelleen on valvottava, että tietojen kirjaamisvelvollisuus koskien kasvinsuojeluaineiden käyttöä ja tilalla eläimille syötettyä rehua ja tilalta toimitettua rehua on täytetty ja että rehut on hankittu rekisteröidyltä tai hyväksytyiltä rehualan toimijoilta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 183/2005 5 artiklan kohdan 6 mukaisesti.

17 §

Maidontuotantotilojen hygienia

Maidontuotantotilojen hygieniää koskevassa täydentävien ehtojen tilavalvonnassa on valvottava, että elintarvikelain (23/2006) 22 § säännöksiä ilmoitusvelvollisuudesta on noudatettu. Lisäksi on valvottava, että maidontuotantotilojen hygieniassa on noudatettu alkutuotannolle elintarviketurvallisuuden varmistamiseksi asetettavista vaatimuksista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (134/2006) 8 § säännöksiä kirjallisesta kuvauksesta omavalvonnan toteuttamiseksi, 9 § säännöksiä kirjanpidosta, 10 § säännöksiä kirjanpidon säilyttämisestä, 16 § ja 17 §:n säännöksiä lypsyvälineiden puhdistamiseen käytettävän veden laadun selvittämisestä, liitteen 2 luvun 4 säännöksiä automaattisen lypsylaitteiston erilleen ohjaamaa maitoa koskevasta kirjanpidosta, liitteen 2 kohdan C. säännöksiä maidon jäähditys- ja säilytystiloista, liitteen 2 luvun 2 kohdan D.17. säännöksiä lypsykoneen hyvän kunnon ja toiminnan varmistamiseksi sekä liitteen 2 luvun 3 säännöksiä lypsyn ja maidon käsittelyn hygieniasta.

18 §

Munantuotantotilojen hygienia

Munantuotantotiloilla on valvottava, että alkutuotannolle elintarviketurvallisuuden varmistamiseksi asetettavista vaatimuksista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (134/2006) 8 § säännöksiä kirjallisesta kuvauksesta omavalvonnan toteuttamiseksi, 9 § säännöksiä kirjanpidosta, 10 § säännöksiä kirjanpidon säilyttämisestä ja liitteen 4 vaatimukset täyttyvät sekä elintarvikelain (23/2006) 22 § säännöksiä ilmoitusvelvollisuudesta on noudatettu.

19 §

Muiden eläintuotantotilojen hygienia

Muiden eläintuotantotilojen hygieniää valvotaan alkutuotannolle elintarviketurvallisuuden varmistamiseksi asetettavista vaatimuksista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (134/2006) 8 § säännöksiä kirjallisesta kuvauksesta omavalvonnan toteuttamiseksi ja 9 § säännöksiä kirjanpidosta, 10 § säännöksiä kirjanpidon säilyttämisestä sekä elintarvikelain (23/2006) 22 § säännöksiä ilmoitusvelvollisuudesta.

20 §

Tuotantoeläimiltä kielletyt tai tuotantoeläimille hyväksymättömät aineet

Tuotantoeläimiltä kiellettyjä tai tuotantoeläimiltä hyväksymättömiä aineita koskevassa täydentävien ehtojen tilavalvonnassa on valvottava, että tilalla on noudatettu eräiden lääkeaineiden käytön kieltämisestä ja rajoittamisesta eläimille annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (847/2008) 4-6 ja 9 §:n säännöksiä lääkeaineiden käytön kieltämisestä tuotantoeläimille eikä tuotantoeläimille ole käytetty farmakologisesti vaikuttavia aineita, jotka eivät ole sallittuja.

21 §

Siipikarjatilojen salmonellavalvonta

Siipikarjatilojen salmonellavalvontaa koskevassa täydentävien ehtojen tilavalvonnassa on valvottava, että tilalla on noudatettu broilereiden ja kalkkunoiden salmonellavalvonnasta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (/2009) 6, 8-12 ja 24 §:n ja kanojen

salmonellavalvonnasta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (/2009) 6, 8-13 ja 27 §:n säännöksiä näytteiden ottamisesta ja parvia koskevasta kirjanpidosta.

22 §

Eläintaudeista ilmoittaminen

Eläintaudeista ilmoittamista koskevassa täydentävien ehtojen tilavalvonnassa on valvottava, että tilalla on tilatukiasetuksen liitteessä II tarkoitettujen eläintautien osalta noudatettu eläintutilain (55/1980) 9 §:n säännöksiä eläintautiepäilyn ilmoittamisesta sekä velvollisuudesta noudattaa viranomaisen määräyksiä taudin leviämisen estämiseksi.

23 §

Sisämarkkinakauppa ja tuonti

TSE- taudin leviämisen estämiseksi täydentävien ehtojen tilavalvonnassa on valvottava, että lampaita ja vuohia pitävillä tiloilla on noudatettu eräiden tuotantoeläinten sekä niiden alkioiden ja sukusolujen eläintautivaatimuksista Euroopan yhteisöjen sisämarkkinoilla annetun maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosaston päätöksen (1578/1994) 5 ja 8 §:n, sellaisina kuin ne ovat maa - ja metsätalousministeriön asetuksessa 876/2006 sekä Euroopan yhteisön ulkopuolisista maista tuotavista eräistä elävistä eläimistä sekä niiden alkioista ja sukusuluista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (866/2008) 34 §:n säännöksiä TSE-taudin leviämisen estämiseksi.

24 §

Eläinten hyvinvointi

Eläinten hyvinvointia koskevassa täydentävien ehtojen tilavalvonnassa on valvottava, että tilalla on vasikoiden, sikojen ja munivien kanojen pidossa noudatettu seuraavia eläinsuojeluvaatimuksia:

1) Nautojen osalta on valvottava, että tilalla on noudatettu eläinsuojeluasetuksen (396/1996) 18 §:n 1-2 momentin säännöksiä vasikan kytkemisestä ja pidosta sekä nautojen pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista annetun maa- ja metsätalousministeriön päätöksen (14/EEO/1997) nautojen pitoa koskevia säännöksiä liitteen 1 mukaisesti.

2) Sikojen osalta on valvottava, että tilalla on noudatettu eläinsuojeluasetuksen 17 §:n säännöksiä sikojen kytkemisestä ja pidosta sekä 23 §:n 5 kohdan säännöksiä porsaan kastroinnista. Lisäksi on valvottava, että on noudatettu sikojen pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (14/EEO/2002) sikojen pitoa koskevia säännöksiä liitteen 1 mukaisesti.

3) Munivien kanojen osalta on valvottava, että tilalla on noudatettu eläinsuojeluasetuksen 20 §:n säännöksiä munivien kanojen pidosta sekä kanojen pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (10/EEO/2000) munivien kanojen pitoa koskevia säännöksiä liitteen 1 mukaisesti.

4) Lampaiden osalta on valvottava, että tilalla on noudatettu eläinsuojeluasetuksen 19 §:n säännöksiä lampaiden kytkemisestä sekä lampaiden paitien pidolle asetettavista

eläinsuojeluvaatimuksista annetun maa- ja metsätalousministeriön päätöksen (4/EEO/1997) säännöksiä liitteen 1 mukaisesti.

5) Vuohien osalta on valvottava, että tilalla on noudatettava eläinsuojeluasetuksen 19 §:n säännöksiä vuohien kytkemisestä sekä vuohien pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista annetun maa- ja metsätalousministeriön päätöksen (5/EEO/1997) säännöksiä liitteen 1 mukaisesti.

Eläinten hyvinvointia koskevassa 12 §:n mukaisessa valvonnassa on muiden tuotantoeläinten kuin edellä 1 momentissa lueteltujen osalta valvottava, että tilalla on noudatettu eläinkohtaisia eläinsuojeluvaatimuksia liitteen 2 mukaisesti.

Kaikkien tuotantoeläinten osalta on lisäksi valvottava pitopaikan valaistus eläinsuojeluasetuksen 2 §:n 2 momentin mukaisesti ja lääkityskirjanpito maa- ja metsätalousministeriön ilmoituksessa (794/2000) mainitun 1 päivänä syyskuuta 2000 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (13/EEO/2000) mukaisesti

25 §

Eläinten tunnistus ja rekisteröinti

Tarkastuksessa on varmistuttava, että suoria tukia hakeneet eläintenpitäjät ovat huolehtineet hallussaan olevien nautaeläimien merkitsemisestä ja rekisteröinnistä maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (1391/2006) säädetyllä tavalla.

Sikaeläinten osalta tarkastuksessa on varmistuttava, että merkitsemisessä ja rekisteröinnissä on noudatettu sikojen merkitsemisestä ja rekisteröinnistä annettua maa- ja metsätalousministeriön asetusta (1296/2001).

Lammas- ja vuohieläinten osalta tarkastuksessa on varmistuttava, että merkitsemisessä ja rekisteröinnissä on noudatettu lammas- ja vuohieläinten merkitsemisestä ja rekisteröinnistä annettua maa- ja metsätalousministeriön asetusta (469/2005).

Tarkastuksessa on lisäksi muutoin varmistettava, että neuvoston tilatukiasetuksen liitteen II mukaisia eläinten tunnistukseen ja rekisteröintiin liittyviä täydentäviä ehtoja on noudatettu.

5 luku

Seuraamukset

26 §

Laiminlyönnistä aiheutuvat seuraamukset

Jos tässä asetuksessa tarkoitettuja ehtoja ja vaatimuksia ei noudateta, tilatukiasetuksessa tarkoitettuja suoria tukia, luonnonhaittakorvausta ja ympäristötukea vähennetään siten kuin siitä säädetään tilatukiasetuksen 7 artiklassa ja soveltamisasetuksen 70 ja 71 artiklassa. Seuraamus ehtojen tai vaatimusten laiminlyönnistä on soveltamisasetuksen 70 artiklan 8 kohdan ja 71 artiklan 1 kohdan mukaisesti kolme prosenttia suorien tukien, luonnonhaittakorvauksen ja ympäristötuen kokonaismäärästä.

27 §

Säännösten tahallisesta noudattamatta jättämisestä aiheutuvat seuraamukset

Seuraamus säännösten tahallisesta noudattamatta jättämisestä säädetään soveltamisasetuksen 70 ja 72 artiklassa.

6 luku

Erinäiset säännökset

28 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen tekemään tukipäätökseen säädetään maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetun lain (1336/1992), jäljempänä tukitehtävälaki, 10 §:ssä.

29 §

Valvontaa koskevan lainsäädännön soveltaminen

Tarkastusten tekemisestä säädetään tukitehtävälain 8 §:ssä, Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain (1100/1994) 2 luvussa sekä tilatukijärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain 7 §:n 2 momentissa.

30 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20.

Tällä asetuksella kumotaan kansanterveyttä sekä eläinten ja kasvien terveyttä ja taudeista ilmoittamista, eläinten hyvinvointia sekä eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien täydentävien ehtojen valvonnasta 28 päivänä joulukuuta 2006 annettu valtioneuvoston asetus (1452/2006).

Ennen tämän asetuksen voimaantumia voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Neuvoston asetus (EY) N:o 73/2009 (   ); EYVL N:o L 30, 31.1.2009, s. 16
Komission asetus (EY) N:o 1122/2009 (   ); EYVL N:o L 316, 2.12.2009, s. 65

Helsingissä päivänä kuuta 20

Maa- ja metsätalousministeri

Apulaisosastopäällikkö

Liite 1

NAUTOJEN, SIKOJEN, JA MUNIVIEN KANOJEN, LAMPAIDEN JA VUOHIEN PIDOSSA NOUDATETTAVAT ELÄINSUOJELUVAATIMUKSET

Naudat

Nautojen pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista
annettu maa- ja metsätalousministeriön päätös
(14/EEO/1997, muut.
6/EEO/2002)

Valvonnan kohteena ovat maa- ja
metsätalousministeriön päätöksen
liitteessä 1 mainitut seuraavat asiat:
a)

eläinsuojan lattian ominaisuudet (kohta
1.2., kappale 1)

b) eläinsuojan olosuhteet (kohta 1.3.
alakohta 1)

c) ruokinta- ja juoma-astiat (kohta 1.4.,
alakohdat 3 ja 4)

d) vasikan pitopaikka (kohta 1.5.)

e) parsinavetan tilavaatimukset (kohta
1.7.)

f) pihatton tilavaatimukset (kohta 1.8.,
kappale 2)

Valvonnan kohteena ovat maa- ja
metsätalousministeriön päätöksen
liitteessä 2 mainitut seuraavat asiat:
a)

naudan ruokinta ja juottaminen (kohta
2.3, alakohdat 1, 2 ja 4)

Siat

Sikojen pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista
annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus
(14/EEO/2002)

Valvonnan kohteena ovat maa- ja
metsätalousministeriön päätöksen
liitteessä 1 mainitut seuraavat asiat:

a) sikojen sosiaalinen kanssakäyminen
pitopaikassa (kohta 1.1., alakohta 3)

b) eläinsuojan olosuhteet (kohta 1.3.,
alakohta 1)

c) ilmanvaihto koneellisen
ilmanvaihtojärjestelmän häiriön aikana
(kohta 1.3., alakohdat 2)

- d) porsituskarsina ja porsitushäkki (kohta 1.6., alakohdat 1 ja 2)
- e) emakoiden ja ensikoiden ryhmäkarsina (kohta 1.7.)
- f) karjun karsina (kohta 1.8.)

Valvonnan kohteena ovat maa- ja metsätalousministeriön asetuksen liitteessä 2 mainitut seuraavat asiat:

- a) lajinomaiseen käyttäytymistarpeeseen liittyvät materiaalit (kohta 2.1., alakohta 3)
- b) sian ruokinta (kohta 2.2., alakohta 1)
- c) ryhmässä pidettävien sikojen ruokinta (kohta 2.2., alakohta 3)
- d) juomaveden riittävyys ja puhtaus (kohta 2.2., alakohta 6)

Munivat kanat

Kanojen pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (10/EEO/2000)

Valvonnan kohteena ovat maa- ja metsätalousministeriön asetuksen liitteessä 1 mainitut seuraavat asiat:

- a) kaksi- tai useampikerroksisen pitojärjestelmän ominaisuudet (kohta 1.1., kappale 4)
- b) eläinsuojan olosuhteet (kohta 1.2., kappale 1)
- c) ilmanvaihto koneellisen ilmanvaihtojärjestelmän häiriön aikana (kohta 1.2., kappale 2)

Valvonnan kohteena ovat maa- ja metsätalousministeriön asetuksen liitteessä 2 mainitut seuraavat asiat:

- a) rehun ja juomaveden riittävyys (kohta 2.3., kappale 2)

Valvonnan kohteena ovat maa- ja metsätalousministeriön asetuksen liitteessä 3 mainitut seuraavat asiat:

- a) valaistusrytmi kanalassa (kohta 3.1., kappale 2)

- b) varustelemattomien häkkien mitat (kohta 3.2.2., kappaleet 1-3)
- c) varusteltujen häkkien mitat (kohta 3.2.3., kappaleet 1-3 ja 5)
- d) avokanaloiden mitat (kohta 3.3.2, kappaleet 1-6)
- e) vähintään 350 kanan avokanaloille asetettavat lisävaatimukset (kohta 3.3.2.1.)

Lampaat

Lampaiden pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista annettu maa- ja metsätalousministeriön päätös (4/EEO/1997)

Valvonnan kohteena ovat maa- ja metsätalousministeriön asetuksen liitteissä 1-3 mainitut seuraavat asiat:

- a) eläinsuojan olosuhteet (liite 1, kohta 1.4., kappale 1)
- b) juotto ja ruokinta (liite 2, kohta 2.3.)
- c) tilavaatimukset (liite 3, kappaleet 1 ja 3)

Vuohet

Vuohien pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista annettu maa- ja metsätalousministeriön päätös (5/EEO/1997)

Valvonnan kohteena ovat maa- ja metsätalousministeriön asetuksen liitteissä 1-3 mainitut seuraavat asiat:

- a) eläinsuojan olosuhteet (liite 1, kohta 1.4., kappale 1)
- b) juotto ja ruokinta (liite 2, kohta 2.3., kappaleet 1-2 ja 4-5)
- c) tilavaatimukset (liite 3, kappaleet 1 ja 3)

Liite II

MUIDEN TUOTANTOELÄINTEN PIDOSSA NOUDATETTAVAT ELÄINSUOJELUVAATIMUKSET

Peurat

Eläinsuojeluasetus 2 § 1 momentti ja peurojen tarhaamiselle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista annettu maa- ja metsätalousministeriön päätös (11/EEO/1997)

Valvonnan kohteena ovat seuraavat asiat:

a) eläinsuojan olosuhteet eläinsuojeluasetuksen 2 §:n 1 momentin mukaisesti, lukuun ottamatta melua

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen liitteissä 1 ja 2 mainitut seuraavat asiat:

a) tarhan tilavaatimukset (liite 1; kohta 1.1., kappale 1),
b) juotto ja ruokinta (liite 2, kohta 2.2.)

Strutsieläimet

Strutsieläinten pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista annettu maa- ja metsätalousministeriön päätös (22/EEO/1997)

Valvonnan kohteena ovat maa- ja metsätalousministeriön päätöksen liitteissä 1-3 mainitut seuraavat asiat

a) eläinsuojan olosuhteet (liite 1, kohta 1.4. kappale 1),
b) juotto ja ruokinta (liite 2, kohta 2.3),
c) tilavaatimukset (liite 3)

Hevoset

Eläinsuojeluasetus 9 § ja hevosten pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista annettu maa- ja

metsätalousministeriön päätös (14/EEO/1998)

Valvonnan kohteena ovat seuraavat asiat:

a) juotto eläinsuojeluasetuksen 9 §:n mukaisesti

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen liitteessä 1 ja 2 mainitut seuraavat asiat:

a) yksittäiskarsinan tilavaatimukset (liite 1, kohta 1.4.1.)

b) ryhmässä pidettävien hevosten tilavaatimukset (liite 1, kohta 1.4.2.)

c) pilttuun tilavaatimukset (liite 1, kohta 1.4.3.)

d) eläinsuojan olosuhteet (liite 1, kohta 1.3., kappaleet 1 ja 3)

e) juotto ja ruokinta (liite 2, kohta 2.3)

Biisonit

Eläinsuojeluasetus 2 § 1 momentti ja biisonien tarhaamiselle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista annettu maa- ja metsätalousministeriön päätös (3/EEO/1999)

Valvonnan kohteena ovat seuraavat asiat:

a) eläinsuojan olosuhteet eläinsuojeluasetuksen 2 §:n 1 momentin mukaisesti.

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen liitteissä 1 ja 2 mainitut seuraavat asiat:

a) tarhan tilavaatimukset (liite 1, kohta 1.1., kappale 2)

b) juotto ja ruokinta (liite 2, kohta 2.2)

Ankka, myskisorsa ja hanhi

Ankkojen, myskisorsat mukaan luettuina, ja hanhien pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista annettu maa- ja metsätalousministeriön päätös (30/EEO/1999)

Valvonnan kohteena ovat maa- ja metsätalousministeriön päätöksen liitteissä 1 ja 2 mainitut seuraavat asiat:

a) tilavaatimukset (liite 1, kohta 1.2., kappaleet 6-9)

b) eläinsuojan olosuhteet (liite 1, kohta 1.3 kappaleet 1 ja 2)

c) juotto ja ruokinta (liite 2, kohta 2.3., kappaleet 1-2 ja 4)

Kalkkuna

Maa- ja metsätalousministeriön asetus kalkkunoiden pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista (1/EEO/2002)

Valvonnan kohteena ovat maa- ja metsätalousministeriön asetuksen liitteissä 1 ja 2 mainitut seuraavat asiat:

- a) tilavaatimukset (liite 1, kohta 1.2.4.)
- b) eläinsuojan olosuhteet (liite 1, kohdat 1.3., alakohdat 1 ja 2)
- c) juotto ja ruokinta (liite 2, kohta 2.3.)

Turkiseläimet

Maa- ja metsätalousministeriön päätös turkiseläinten pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista (16/EEO/1999)

Valvonnan kohteena ovat maa- ja metsätalousministeriön päätöksen liitteissä 1-3 mainitut seuraavat asiat:

- a) eläinsuojan olosuhteet (liite 1, kohta 1.2.1 kappaleet 2 ja 4)
- b) juotto ja ruokinta (liite 1, kohta 2.3.)
- c) tilavaatimukset (liite 3).